LIBRIS | We know books

MICHAEL CRICHTON

JURASSIC PARK

Traducere din limba engleză
IRINA GAVRILAȘ

ARMADA

LIBRIS | We know books

CUPRINS

Introducere „Incidentul Ingen" 9
Prolog: Mușcătura raptorului 13

PRIMA ITERAȚIE

Aproape ca în paradis 23
Puntarenas 28
Plaja 34
New York 37
Forma datelor 41

A DOUA ITERAȚIE

Țărmul mării interioare 47
Scheletul 61
Cowan, Swain and Ross 69
Planurile 73
Hammond 80
Choteau 86
O ocazie de neratat 88
Aeroportul 93
Malcolm 96
Isla Nublar 102
Bine ați venit 106

A TREIA ITERAȚIE

Jurassic Park 111
Când dinozaurii stăpâneau pământul 117

LIBRIS We know books

Turul ... 123
Control ... 144
Versiunea 4.4 ... 155
Control ... 162
Turul ... 171
Control ... 176
Marele Rex ... 183
Control ... 190
Stegozaurul ... 196
Control ... 203
Control ... 203
Cuiburile ... 210

A PATRA ITERAȚIE

Drumul principal ... 225
Întoarcerea ... 237
Nedry ... 240
Bungalow-ul ... 245
Tim ... 252
Lex ... 259
Control ... 267
Drumul ... 271
Control ... 279
În parc ... 286
Control ... 293
Parcul ... 299
Zorii zilei ... 308
Parcul ... 317

A CINCEA ITERAȚIE

Căutarea ... 329
Voliera ... 336
Tiranozaurul ... 348
Control ... 360

A ȘASEA ITERAȚIE

Întoarcerea ... 379
Rețeaua ... 409
Pavilionul ... 415
Control ... 425

A ȘAPTEA ITERAȚIE

Distrugerea lumii ... 435
Totul sub control ... 438
Aproape o paradigmă ... 450
Coborârea ... 455
Hammond ... 462
Plaja ... 465
Căderea întunericului ... 468
Epilog: San José ... 471

Mulțumiri ... 475

LIBRIS | We know books

PRIMA ITERAȚIE

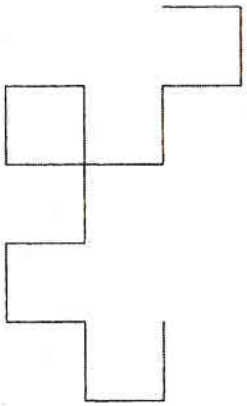

„În primele reprezentări ale curbei fractale vor fi vizibile puține indicii despre structura matematică subiacentă."

IAN MALCOLM

LIBRIS | We know books

APROAPE CA ÎN PARADIS

Mike Bowman fluiera vesel în timp ce conducea Land Roverul prin Rezervația Biologică Cabo Blanco, aflată pe coasta de vest a Costa Ricăi. Era o dimineață frumoasă de iulie, iar drumul din fața lui era spectaculos: șerpuia pe marginea unei stânci, deasupra junglei și a Pacificului albastru. Conform ghidurilor turistice, Cabo Blanco era o sălbăticie neatinsă – aproape un paradis. Acum, văzând-o cu ochii lui, Bowman avea senzația că vacanța lor revenea pe făgașul cel bun.

Bowman, un dezvoltator imobiliar în vârstă de treizeci și șase de ani, din Dallas, venise în Costa Rica împreună cu soția și fiica lui pentru o vacanță de două săptămâni. Călătoria fusese, de fapt, ideea soției lui – timp de săptămâni întregi, Ellen îl bombardase cu povești despre minunatele parcuri naționale din Costa Rica și cât de frumos ar fi fost ca Tina să le vadă. Apoi, odată ajunși acolo, Mike aflase că Ellen avea o programare la un chirurg plastician din San José. Era prima dată când auzea despre chirurgia estetică excelentă și ieftină din Costa Rica și despre luxoasele clinici private din capitală.

Desigur că avuseseră o ceartă uriașă. Mike simțea că ea îl mințise – și chiar o făcuse. Și el se opusese categoric ideii de operație estetică. Oricum era ridicol. Ellen avea doar treizeci de ani și era o femeie frumoasă. La naiba, fusese aleasă Regina Balului de Absolvire în ultimul ei an la Rice, și asta se întâmplase cu nici zece ani în urmă. Dar Ellen avea tendința să fie nesigură și îngrijorată. Și în ultimii ani părea că aproape toate grijile ei se concentrau asupra pierderii frumuseții.

LIBRIS We know books

Asta, și orice altceva.

Land Rover-ul sări într-o groapă plină cu noroi, stropind în toate părțile. Așezată lângă el, Ellen spuse:

— Mike, ești sigur că e drumul bun? N-am mai văzut niciun om de ore întregi.

— A mai fost o mașină acum cincisprezece minute, îi aminti el. Cea albastră, ții minte?

— Care mergea în direcția opusă...

— Dragă, ai vrut o plajă pustie, spuse el, și exact asta o să primești.

Ellen clătină din cap, nesigură:

— Sper să ai dreptate!

— Da, tati, sper că ai dreptate, spuse Christina de pe bancheta din spate.

Fata are opt ani.

— Ai încredere în mine, am dreptate.

Conduse în liniște câteva clipe.

— E frumos, nu-i așa? Privește peisajul ăsta. E superb!

— Mda, e ok, zise Tina.

Ellen scoase o pudrieră și se privi în oglindă, apăsând ușor sub ochi. Oftă, apoi o puse la loc.

Drumul începu să coboare, iar Mike Bowman se concentră pe condus. Deodată, o siluetă neagră și mică fulgeră peste drum, iar Tina țipă:

— Uite! Uite!

Silueta dispăru, strecurându-se în junglă.

— Ce-a fost asta? întrebă Ellen. O maimuță?

— Poate o maimuță zburătoare, spuse Bowman.

— Pot s-o trec pe listă? întrebă Tina, scoțându-și creionul.

Ținea o listă cu toate animalele pe care le văzuse în excursie, ca proiect pentru școală.

— Nu știu, răspunse Mike, cu o urmă de îndoială.

Tina verifică imaginile din ghidul turistic.

— Nu cred că era o maimuță zburătoare, spuse ea. Cred că era doar un alt urlător.

Văzuseră deja mai multe maimuțe urlătoare în călătoria lor.

— Hei! zise ea mai însuflețită. Uite ce scrie aici: „Plajele din Cabo Blanco sunt frecventate de o varietate de animale sălbatice, inclusiv maimuțe urlătoare și cu fața albă, leneși cu trei degete și coatimundis". Crezi că o să vedem un leneș cu trei degete, tati?

— Pun pariu că da!

— Serios?

— Ia uită-te în oglindă.

— Foarte amuzant, tati...

Drumul cobora lin prin junglă, spre ocean.

Mike Bowman se simți ca un erou când ajunseră, în sfârșit, la plajă: un golf în formă de semilună, cu nisip alb întins pe mai bine de trei kilometri, complet pustiu. Parcă Land Roverul la umbra palmierilor de la marginea plajei și scoase pachetele cu mâncare. Ellen se schimbă în costumul de baie, spunând:

— Sincer, nu știu cum o să dau jos kilogramele astea...

— Arăți grozav, iubito!

De fapt, i se părea că e prea slabă, dar învățase să nu mai spună asta.

Tina alerga deja de-a lungul plajei.

— Nu uita că trebuie să-ți dai cu cremă de soare! strigă Ellen.

— Mai târziu! strigă Tina peste umăr. Mă duc să văd dacă găsesc vreun leneș.

Ellen Bowman privi în jur, spre plajă și spre copaci.

— Crezi că e în regulă s-o lăsăm?

— Draga mea, nu e nimeni aici pe kilometri întregi, spuse Mike.

— Dar șerpii?

— Of, pentru numele lui Dumnezeu! spuse Mike Bowman. Nu sunt șerpi pe o plajă.

— Ei bine, s-ar putea să fie...

— Draga mea, spuse el hotărât, șerpii sunt animale cu sânge rece. Sunt reptile. Nu-și pot regla temperatura corpului. Sunt peste treizeci de grade pe nisipul ăsta. Dacă un șarpe ar ieși afară, s-ar prăji. Crede-mă! Nu sunt șerpi pe plajă.

Își privi fiica alergând pe nisip, o pată întunecată pe întinderea albă.

— Las-o. Las-o să se distreze.

Își trecu brațul în jurul taliei soției.

LIBRIS We know books

Tina alergă până obosi, apoi se prăbuși pe nisip și se rostogoli veselă până la marginea apei. Oceanul era cald și aproape că nu existau valuri. Șezu astfel o vreme, trăgându-și sufletul, apoi privi înapoi spre părinți și spre mașină, ca să vadă cât de departe ajunsese.

Mama ei îi făcea semn cu mâna să se întoarcă. Tina îi făcu și ea semn cu mâna, voioasă, prefăcându-se că nu înțelege. Nu voia să-și dea cu cremă de soare. Și nici să se întoarcă și să-și asculte mama vorbind iar despre cum trebuie să slăbească. Voia să rămână chiar acolo – și poate, cu puțin noroc, să vadă un leneș.

Tina văzuse un leneș cu două zile în urmă, la grădina zoologică din San José. Semăna cu un personaj din Muppets și părea inofensiv. Oricum nu se mișca repede; l-ar fi putut întrece ușor la fugă.

Acum mama ei o striga din nou, iar Tina decise să plece din soare, mai departe de apă, la umbra palmierilor. În partea aceea a plajei, palmierii se aplecau deasupra unei încurcături noduroase de rădăcini de mangrove, care împiedicau orice încercare de a pătrunde spre interiorul insulei. Tina se așeză pe nisip și începu să lovească cu piciorul frunzele uscate de mangrovă. Observă multe urme de păsări în nisip. Costa Rica era faimoasă pentru păsările ei. Ghidurile turistice spuneau că în Costa Rica trăiau de trei ori mai multe specii de păsări decât în toată America și Canada la un loc.

În nisip, unele dintre urmele cu trei degete erau mici și atât de fine încât abia puteau fi distinse. Altele erau mai mari și săpate adânc. Tina privea visătoare urmele, când auzi un țipăt ascuțit, urmat de un foșnet în desișul de mangrove.

Oare leneșii scot sunete ca niște ciripituri? Tinei nu-i venea să creadă, dar nici nu era sigură. Probabil era vreo pasăre de apă. Așteptă nemișcată, ascultând foșnetul care se auzea din nou și, în cele din urmă, văzu sursa sunetului. La câțiva pași de ea, din rădăcinile de mangrove ieși o șopârlă care o privi atent.

Tina își ținu respirația. Un nou animal pentru lista ei! Șopârla se ridică pe picioarele din spate, sprijinindu-se în coada groasă, și o privi fix. În poziția aceea, avea aproape treizeci de centimetri înălțime; era verde-închis, cu dungi maronii pe spate. Picioarele-i mici din față se terminau cu degete subțiri, de șopârlă, care se mișcau ușor în aer. Șopârla înclină capul, uitându-se la ea.

Tinei i se părea drăguță. Semăna, cumva, cu o salamandră mare. Ridică mâna și își mișcă degetele către ea.

Șopârla nu se sperie. Se apropie de ea, mergând drept pe picioarele din spate. Abia dacă era mai mare decât o găină și, asemenea unei găini, își clătina capul în timp ce mergea. Tina se gândi că ar fi un animal de companie minunat.

Observă că șopârla lăsa urme cu trei degete, exact ca păsările. Se apropia tot mai mult de Tina. Ea rămase nemișcată, ca să nu sperie mica vietate. Era uimită că se apropia atât de mult, dar își aminti că se aflau într-un parc național. Toate animalele de acolo știau că sunt protejate. Probabil că șopârla era domesticită. Poate chiar se aștepta ca ea să-i dea de mâncare.

Din păcate, nu avea nimic. Încet, Tina își întinse mâna, cu palma deschisă, ca să-i arate că nu avea nimic.

Șopârla se opri, înclină capul și scoase un ciripit ușor.

— Îmi pare rău! spuse Tina. N-am nimic.

Și atunci, fără niciun avertisment, șopârla sări pe mâna ei întinsă. Tina simți cum degețelele îi ciupeau pielea din palmă și fu surprinsă de greutatea corpului micuței creaturi care îi apăsa brațul în jos.

Apoi șopârla începu să se cațăre pe brațul ei, îndreptându-se spre față.

— Aș vrea doar s-o pot vedea, spuse Ellen Bowman, mijind ochii în lumina soarelui. Atât. Doar s-o văd.

— Sunt sigur că e bine, spuse Mike, scotocind prin pachetul cu prânzul pregătit de hotel. Era un pui la grătar, nu foarte atrăgător, și un fel de plăcintă umplută cu carne. Oricum, Ellen n-avea să mănânce nimic din toate astea.

— Nu crezi că ar pleca de pe plajă, nu? întrebă Ellen.

— Nu, draga mea, nu cred.

— Mă simt atât de izolată aici, zise Ellen.

— Credeam că asta îți doreai, spuse Mike Bowman.

— Așa e.

— Atunci care e problema?

— Aș vrea doar s-o pot vedea, atât, zise Ellen.

În acel moment, dinspre capătul plajei, purtat de vânt, le ajunse la urechi glasul fiicei lor. Țipa.

LIBRIS | We know books

PUNTARENAS

— Cred că acum se simte destul de bine, spuse doctorul Cruz, lăsând în jos folia de plastic a cortului de oxigen din jurul Tinei, care dormea.

Mike Bowman stătea așezat lângă pat, cât mai aproape de fiica lui. După părerea lui Mike, doctorul Cruz părea destul de competent; vorbea o engleză excelentă, rezultat al pregătirii lui în centre medicale din Londra și Baltimore. Doctorul Cruz emana încredere, iar Clínica Santa María, spitalul modern din Puntarenas, era impecabil de curat și eficient.

Cu toate acestea, Mike Bowman nu-și putea înăbuși neliniștea. Oricum ai fi privit lucrurile, fiica lui – singura lui fiică – era într-o stare gravă, și se aflau departe de casă.

Când ajunsese la Tina, aceasta țipa isteric. Întregul ei braț stâng era plin de sânge, acoperit de o mulțime de mușcături mici, fiecare cât o amprentă de deget mare. Iar pe piele se vedeau urme de spumă lipicioasă, ca o salivă vâscoasă.

O luase în brațe și o dusese înapoi, de-a lungul plajei. Aproape imediat, brațul începuse să i se înroșească și să se umfle. Mike nu avea să uite prea curând goana disperată înapoi spre civilizație, cu Land Rover-ul cu tracțiune integrală alunecând și patinând pe drumul noroios, urcând spre dealuri, în timp ce fiica lui țipa de frică și de durere, iar brațul ei se umfla tot mai tare, roșu ca focul. Cu mult înainte de a ajunge la marginea parcului, umflătura i se extinsese până la gât, și atunci Tina începuse să aibă dificultăți de respirație...

— O să fie bine acum? întrebă Ellen, privind prin plasticul cortului de oxigen.

— Cred că da, răspunse doctorul Cruz. I-am administrat o nouă doză de steroizi, iar respirația ei e mult mai ușoară. Și puteți observa că edemul de pe braț s-a redus considerabil.

— În legătură cu mușcăturile... spuse Mike Bowman.

— Nu avem încă o identificare, spuse doctorul. Personal, n-am mai văzut niciodată astfel de mușcături. Dar observați că încep să dispară. Deja e destul de greu să le mai distingi. Din fericire, am făcut fotografii pentru documentare. Iar brațul i-a fost spălat pentru a colecta mostre din acea salivă lipicioasă – una va fi analizată aici, o a doua va fi trimisă la laboratoarele din San José, iar pe a treia o vom păstra congelată, în caz că va fi nevoie. Aveți desenul pe care l-a făcut?

— Da, spuse Mike Bowman.

Îi înmână doctorului schița pe care Tina o desenase ca răspuns la întrebările personalului de la internare.

— Acesta e animalul care a mușcat-o? întrebă doctorul Cruz, uitându-se la desen.

— Da, spuse Mike Bowman. A zis că era o șopârlă verde, de mărimea unei găini sau a unui corb.

— Nu cunosc o asemenea șopârlă, spuse doctorul. A desenat-o ca și cum ar sta pe picioarele din spate...

— Așa e, spuse Mike Bowman. A zis că mergea pe picioarele din spate.

Doctorul Cruz se încruntă. Privi desenul câteva clipe, în tăcere.

— Nu sunt un expert. L-am rugat pe doctorul Guitierrez să ne facă o vizită aici. E cercetător principal la Reserva Biológica de Carara, de dincolo de golf. Poate reușește el să identifice animalul.

— Nu e disponibil nimeni de la Cabo Blanco? întrebă Bowman. Acolo a fost mușcată.

— Din păcate, nu, spuse doctorul Cruz. Cabo Blanco nu are personal permanent și niciun cercetător n-a mai lucrat acolo de ceva vreme. Probabil sunteți primii care au călcat pe acea plajă în ultimele câteva luni. Dar sunt sigur că îl veți găsi pe doctorul Guitierrez ca fiind foarte bine pregătit.

Doctorul Guitierrez se dovedi a fi un tip cu barbă, îmbrăcat în pantaloni scurți și cămașă de culoare kaki. Surpriza fusese că era american. Când fu prezentat familiei Bowman, îi salută cu un blând accent sudic:

— Domnule și doamnă Bowman, încântat de cunoștință! Cum sunteți?

LIBRIS We know books

Le explică apoi că era biolog de teren, absolvent de Yale, și că lucra în Costa Rica de cinci ani. Marty Guitierrez o examină cu atenție pe Tina, ridicându-i cu grijă brațul, inspectând atent fiecare mușcătură cu o lanternă mică, apoi măsurându-le cu o riglă de buzunar. După un timp, se îndepărtă ușor, dând din cap, ca și cum ar fi înțeles ceva. Apoi examină pozele Polaroid și puse câteva întrebări despre saliva găsită pe răni, la care Cruz îi răspunse că era încă în curs de analiză în laborator.

În cele din urmă, se întoarse spre Mike Bowman și soția lui, care așteptau încordați.

— Cred că Tina o să fie bine. Vreau doar să clarific câteva detalii, spuse el, notând cu o caligrafie precisă. Fiica dumneavoastră a spus că a fost mușcată de o șopârlă verde, de aproximativ treizeci de centimetri înălțime, care a ieșit din pădurea de mangrove și a mers în două picioare pe plajă?

— Exact, da, confirmă Mike.

— Și șopârla a scos vreun fel de sunet?

— Tina a spus că a ciripit sau a chițăit.

— Ca un șoarece, ați zice?

— Da.

— Ei bine, spuse doctorul Guitierrez, atunci știu ce șopârlă e.

Explică faptul că, dintre cele șase mii de specii de șopârle din lume, nu mai mult de o duzină merg în poziție verticală. Dintre aceste specii, doar patru se găsesc în America Latină. Iar judecând după colorit, șopârla nu putea fi decât una dintre cele patru.

— Sunt sigur că a fost un *Basiliscus amoratus*, o șopârlă vasilisc dungată, care trăiește aici, în Costa Rica, dar și în Honduras. În picioare, pe membrele posterioare, uneori ajung până la treizeci de centimetri.

— Sunt veninoase? întrebă doamna Bowman.

— Nu, deloc, doamnă Bowman.

Guitierrez explică apoi că umflătura de pe brațul Tinei fusese o reacție alergică.

— Conform literaturii de specialitate, 14% dintre oameni sunt foarte alergici la reptile, spuse el, iar fiica dumneavoastră pare să fie unul dintre acești oameni.

— Țipa, spunea că o doare groaznic, zise Ellen.

— Probabil că așa era, spuse Guitierrez. Saliva reptilelor conține serotonină, care provoacă o durere intensă.

Se întoarse către Cruz:

— Presiunea ei sanguină a scăzut cu antihistaminice?

— Da, răspunse Cruz. Imediat.

— Serotonină, spuse Guitierrez. Fără îndoială.

Totuși, Ellen Bowman rămase neliniștită:

— Dar, în primul rând, de ce ar mușca o șopârlă?

— Mușcăturile de șopârlă sunt foarte frecvente, spuse Guitierrez. Îngrijitorii de animale din grădinile zoologice sunt mușcați tot timpul. Și chiar zilele trecute am auzit de un caz în care o șopârlă a mușcat un beleuș în pătuțul lui, în Amaloya, cam la o sută de kilometri de locul în care erați dumneavoastră. Așadar, se întâmplă. Nu știu exact de ce fiica dumneavoastră are atât de multe mușcături. Ce făcea în acel moment?

— Nimic. A spus că stătea cât putea de nemișcată, ca să nu o sperie și s-o facă să fugă.

— Stătea nemișcată... spuse Guitierrez, încruntându-se. Clătină din cap: Ei bine, nu cred că putem spune cu exactitate ce s-a întâmplat. Animalele sălbatice sunt imprevizibile.

— Și ce e cu saliva aia spumoasă de pe brațul ei? întrebă Ellen. Mă tot gândesc la rabie...

— Nu, nu, spuse doctorul Guitierrez. Reptilele nu pot purta rabie, doamnă Bowman. Fiica dumneavoastră a suferit o reacție alergică la mușcătura unei șopârle vasilisc. Nimic mai grav.

Mike Bowman îi arătă atunci lui Guitierrez desenul făcut de Tina. Guitierrez dădu din cap:

— Aș accepta asta ca pe o reprezentare a unei șopârle vasilisc, spuse el. Unele detalii sunt greșite, desigur. Gâtul e mult prea lung, și ea a desenat picioarele din spate cu doar trei degete în loc de cinci. Coada e prea groasă și ridicată prea sus. Dar, în rest, e o șopârlă perfect credibilă din specia despre care vorbim.

— Dar Tina a spus clar că gâtul era lung, insistă Ellen Bowman. Și a spus că avea trei degete la picioare.

— Tina e destul de atentă la detalii, spuse Mike Bowman.

— Sunt sigur că așa e, spuse Guitierrez zâmbind. Dar încă cred că fiica dumneavoastră a fost mușcată de un simplu *Basiliscus amoratus*

LIBRIS We know books

și că a avut o reacție erpetologică severă. Cu tratament, vindecarea normală durează douăsprezece ore. Ar trebui să fie complet refăcută până dimineață.

În laboratorul modern din subsolul Clínica Santa María, sosi vestea că doctorul Guitierrez identificase animalul care mușcase copilul american drept o inofensivă șopârlă vasilisc. Imediat, analiza salivei fu întreruptă, deși o fracționare preliminară indicase prezența unor proteine cu masă moleculară extrem de mare și cu activitate biologică necunoscută. Însă laborantul de noapte era foarte ocupat, așa că puse mostrele de salivă pe raftul de așteptare din frigider.

Dimineața următoare, funcționarul de zi verifică raftul de așteptare comparând numele pacienților externați. Observând că BOWMAN, CHRISTINA L. era programată pentru externare în acea dimineață; funcționarul aruncă mostrele de salivă. În ultimul moment, observă că una dintre eprubete avea o etichetă roșie – semn că trebuia trimisă la laboratorul universitar din San José. Scoase eprubeta din coșul de gunoi și o trimise mai departe.

— Hai, spune-i „Mulțumesc!" doctorului Cruz, spuse Ellen Bowman, împingând-o pe Tina înainte.

— Vă mulțumesc, domnule doctor Cruz! spuse Tina. Mă simt mult mai bine acum.

Se întinse și-i strânse mâna doctorului. Apoi spuse:

— Aveți altă cămașă azi.

Pentru o clipă, doctorul Cruz păru nedumerit; apoi zâmbi.

— Așa e, Tina. Când lucrez toată noaptea la spital, dimineața îmi schimb cămașa.

— Dar nu și cravata?

— Nu. Doar cămașa.

— V-a spus Mike că e foarte atentă la detalii, spuse Ellen Bowman.

— Este, cu siguranță!

Doctorul Cruz zâmbi și îi strânse mâna fetiței cu solemnitate.

— Să te bucuri de restul vacanței în Costa Rica, Tina!

— Așa voi face.

Familia Bowman era pe cale să plece, când doctorul Cruz spuse:

— Ah, Tina, îți mai amintești șopârla care te-a mușcat?

— Mhm.

— Îți amintești picioarele ei?

— Mhm.

— Avea degete?

— Da.

— Câte degete avea?

— Trei, spuse ea.

— De unde știi?

— Pentru că m-am uitat, răspunse ea. Oricum, toate păsările de pe plajă lăsau pe nisip urme cu trei degete, așa.

Ridică mâna, cu cele trei degete din mijloc depărtate.

— Și șopârla a lăsat același fel de urme pe nisip.

— Șopârla a lăsat urme ca de pasăre?

— Mhm, spuse Tina. Și mergea ca o pasăre. Își clătina capul așa, în sus și în jos.

Făcu câțiva pași, legănându-și capul.

După ce familia Bowman plecă, doctorul Cruz hotărî să-i raporteze această conversație lui Guitierrez, de la centrul de cercetare biologică.

— Trebuie să recunosc că povestea fetiței e derutantă, spuse Guitierrez. Am început și eu să verific câteva lucruri. Nu mai sunt atât de sigur că a fost mușcată de un vasilisc. De fapt, nu sunt deloc sigur.

— Atunci, ce ar putea fi?

— Ei bine, zise Guitierrez, mai bine să nu speculăm înainte de vreme. Apropo, ai mai auzit de alte mușcături de șopârlă în spital?

— Nu, de ce?

— Să mă anunți, prietene, dacă auzi.

LIBRIS | We know books

PLAJA

Marty Guitierrez stătea pe plajă și privea cum soarele după-amiezii cobora tot mai jos pe cer, până când începu să strălucească orbitor pe luciul golfului, iar razele sale se strecurau printre palmieri, ajungând până în locul în care el stătea, printre mangrove, pe plaja din Cabo Blanco. După cât își putea da seama, se afla chiar în apropierea locului în care fusese fetița americană, cu două zile în urmă.

Deși era adevărat – așa cum le spusese soților Bowman – că mușcăturile de șopârlă sunt ceva obișnuit, Guitierrez nu auzise niciodată de vreo șopârlă vasilisc care să muște pe cineva. Și cu atât mai puțin auzise de cineva care să fi fost internat în spital în urma unei mușcături de șopârlă. În plus, raza mușcăturii de pe brațul Tinei părea un pic prea mare pentru o șopârlă vasilisc. Când se întorsese la centrul de cercetare Carara, verificase mica bibliotecă de cercetare de acolo, dar nu găsise nicio referință legată de mușcăturile șopârlei vasilisc. Apoi consultase baza de date International BioSciences Services, din America. Nici acolo nu găsise nicio mențiune despre mușcături de vasilisc sau despre internări cauzate de mușcături de șopârlă.

Sunase apoi la medicul responsabil din Amaloya, care confirmase că un bebeluș de nouă zile, care dormea în pătuțul lui, fusese mușcat de un animal pe care bunica – singura persoană care îl văzuse – îl identificase drept o șopârlă. Ulterior, piciorul copilului se umflase și bebelușul fusese aproape de moarte. Bunica descrisese șopârla ca fiind verde, cu dungi maronii. Îl mușcase de mai multe ori înainte ca femeia să reușească să o alunge.

— Ciudat, spusese Guitierrez.

— Nu, ca toate celelalte, răspunse medicul ofițer, adăugând că mai auzise și de alte cazuri de mușcături: un copil din Vásquez, satul următor de-a lungul coastei, fusese mușcat în timp ce dormea. Încă unul în Puerta Sotrero. Toate aceste incidente avuseseră loc în ultimele două luni. Toate implicaseră copii și sugari adormiți.

Un asemenea tipar nou și distinct îl făcu pe Guitierrez să suspecteze existența unei specii de șopârlă necunoscute până atunci. Acest lucru era deosebit de posibil în Costa Rica. Cu o lățime de doar o sută douăzeci de kilometri în cel mai îngust punct al ei, țara era mai mică decât statul american Maine. Și totuși, în acest spațiu limitat, Costa Rica avea o diversitate biologică remarcabilă: țărmuri la ambele oceane, Atlantic și Pacific, patru lanțuri muntoase distincte, cu vârfuri de peste trei mii șase sute de metri și vulcani activi, păduri tropicale, păduri de ceață, zone temperate, mlaștini și chiar deșerturi aride. Această diversitate ecologică susținea o varietate uimitoare de plante și animale. Costa Rica avea de trei ori mai multe specii de păsări decât întreaga Americă de Nord. Peste o mie de specii de orhidee. Peste cinci mii de specii de insecte.

Se descopereau specii noi în permanență, într-un ritm care crescuse în ultimii ani, dintr-un motiv trist: Costa Rica era afectată de defrișări, iar speciile de junglă, pierzându-și habitatul, migrau către alte zone și uneori își modificau și comportamentul.

Așadar, existența unei noi specii era perfect posibilă. Dar, alături de entuziasmul provocat de o descoperire, venea și o îngrijorare justificată: posibilitatea unor boli noi. Șopârlele puteau purta boli virale, inclusiv unele care se puteau transmite la om. Cea mai gravă era encefalita sauriană centrală, sau CSE, care provoca o formă de boală a somnului la oameni și la cai. Guitierrez considera că era esențial să găsească această nouă șopârlă – fie și numai pentru a o testa de boli.

Stând pe plajă, Guitierrez privi cum soarele cobora tot mai jos și oftă. Poate că Tina Bowman chiar văzuse un animal nou – sau poate că nu. Cert era că el, Guitierrez, nu văzuse nimic. În dimineața aceea plecase spre plajă cu speranțe mari, luând cu el pistolul cu aer comprimat, încărcat cu săgeți tranchilizante. Dar ziua se dovedise a fi pierdută. Curând avea să fie nevoit să pornească înapoi spre deal, departe de plajă; nu voia să conducă acel drum pe întuneric.

LIBRIS We know books

Se ridică în picioare și porni înapoi pe plajă. Ceva mai încolo, zări silueta întunecată a unei maimuțe urlătoare, care se legăna agale pe marginea pădurii de mangrove. Guitierrez se abătu spre apă, ca să o ocolească. Dacă era o maimuță urlătoare, probabil că mai erau și altele în copacii de deasupra, iar maimuțele urlătoare aveau obiceiul de a urina pe intruși.

Dar maimuța aceasta părea să fie singură. Mergea încet, oprindu-se des ca să se așeze pe vine. Avea ceva în gură. Pe măsură ce se apropia, Guitierrez își dădu seama că mânca o șopârlă. Coada și picioarele din spate atârnau din fălcile maimuței. Chiar și de la distanță, Guitierrez putea distinge dungile maronii pe pielea verde.

Se trânti la pământ și ridică pistolul. Maimuța urlătoare, obișnuită cu viața într-o rezervație protejată, îl privi curioasă. Nu fugi, nici măcar când prima săgeată îi trecu pe lângă coapsă, fluierând fără efect. Când a doua săgeată i se înfipse adânc în pulpă, maimuța țipă de furie și de surpriză, scăpă resturile mesei și fugi în junglă.

Guitierrez se ridică și se apropie. Nu era îngrijorat de maimuță; doza de tranchilizant era prea mică pentru a-i provoca altceva decât câteva minute de amețeală. Gândul îi era deja la noua lui descoperire. El însuși avea să redacteze raportul preliminar, dar trebuia să trimită resturile șopârlei în Statele Unite pentru o identificare definitivă, desigur. Dar cui să i le trimită? Cel mai respectat expert era Edward H. Simpson, profesor emerit de zoologie la Universitatea Columbia, din New York. Un bărbat distins, în vârstă, cu părul alb dat pe spate, Simpson era autoritatea mondială în taxonomia șopârlelor. Cel mai probabil, se gândi Marty, avea să-i trimită șopârla lui doctorului Simpson.

NEW YORK

Doctorul Richard Stone, șeful Laboratorului de Boli Tropicale din cadrul Centrului Medical al Universității Columbia, obișnuia să spună că numele laboratorului sugera un loc mult mai impunător decât era în realitate. La începutul secolului al XX-lea, când laboratorul ocupa în întregime etajul al treilea al clădirii de Cercetare Biomedicală, echipe întregi de tehnicieni lucrau la eradicarea flagelurilor precum febra galbenă, malaria și holera. Dar succesele medicale – și laboratoarele de cercetare din Nairobi și São Paulo – făcuseră ca LBT să fie un loc cu mult mai puțină importanță decât fusese odinioară. Acum, redus la o fracțiune din dimensiunea de altădată, laboratorul angaja doar doi laboranți cu normă întreagă, iar aceștia se ocupau, în principal, cu diagnosticarea bolilor contractate de new-yorkezi în călătoriile lor peste hotare. Rutina confortabilă a laboratorului nu era deloc pregătită pentru ceea ce avea să primească în acea dimineață.

— O, foarte drăguț! spuse laboranta din Laboratorul de Boli Tropicale, citind eticheta vamală. „Fragment de șopârlă necunoscută din Costa Rica, parțial mestecat".

Își încreți nasul cu dezgust.

— E al dumneavoastră, domnule doctor Stone.

Richard Stone traversă laboratorul ca să inspecteze noul pachet.

— Ăsta e materialul trimis de laboratorul lui Ed Simpson?

— Da, răspunse ea. Dar nu înțeleg de ce ne-ar trimite nouă o șopârlă.

— Am fost sunat de secretara lui, spuse Stone. Simpson e plecat pe teren, în Borneo, pentru toată vara. Și, cum exista o suspiciune că ar fi